

КОКЦИДІОЗИ ТВАРИН В УМОВАХ ПРИСАДИБНИХ ГОСПОДАРСТВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Рисований В.І., к.в.н., доцент

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, rvisu@ykr.net

Актуальність проблеми. Кокцидії це одноклітинні організми, які є збудниками хвороб тварин, птиці та людини, найбільше значення мають представники родини Eimeriidae, а в межах родини – два роди: Eimeria та Isospora. В організмі тварин вони паразитують в епітеліальних клітинах кишечника, рідше в печінці (Eimeria stiedai) [1,2]. У каченят і гусенят реєструється кокцидіоз нирок.

Розмножуючись кокцидії викликають загибель епітеліальних клітин, що клінічно проявляється проносом, кишковими кровотечами, гепатитом, холециститом та загальним виснаженням. При субклінічному перебігу хвороби тварини та птиця відстають у рості та розвитку, у них зменшується приріст маси тіла, телята втрачають до 27 кг маси, ягнята — до 8,5 кг. [4]. Збільшуються витрати кормів на одиницю приросту та знижується якість м'яса, м'ясо перехворілих кролів та птиці містить підвищену кількість вільних амінокислот, що знижує його поживну цінність, таке м'ясо швидко псується при збереженні.

Захворювання реєструють у всіх країнах світу. Хвороба має ензоотичний перебіг, спричинюючи значну смертність до 85% кроленят, та 100% молодняка птиці [5].

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили в умовах лабораторії паразитології факультету ветеринарної медицини СНАУ та в присадибних господарствах Сумської області Конотопського, Роменського, Лебединського, Білопільського та Сумського районів. Копроовоскопічними дослідженнями за методом Г.О. Котельникова та В.М. Хренова було досліджено 37 проб фекалій від великої рогатої худоби, 42 проби від свиней, 59 проб відібраних від кролів та 47 проб від курей.

Результати досліджень. Копроовоскопічно встановлено, що еймеріоз реєструвався у кожного виду тварин. Екстенсивність інвазії у великої рогатої худоби становила 24% , свиней - 46,4% , кролів – 67%, та 31,3% у птиці.

Максимальний показник інтенсивності еймеріозної інвазії виявляли у кролів – 378,9 екз./ооцист еймерій в одній краплі флотаційного розчину (рис.1.). У свиней найвищий показник інтенсивності інвазії становив 133,6 екземплярів ооцист, у великої рогатої худоби 76,9 та у птиці 48,3 екз./ооцист еймерій в одній краплі флотаційного розчину. Велику чисельність паразитів

реєстрували у тварин молодого віку, важкий перебіг еймеріозної інвазії спостерігався у кроленят 1 – 1,5 місячного віку, що, на нашу думку, пов'язано з періодом відлучення від кролематки.

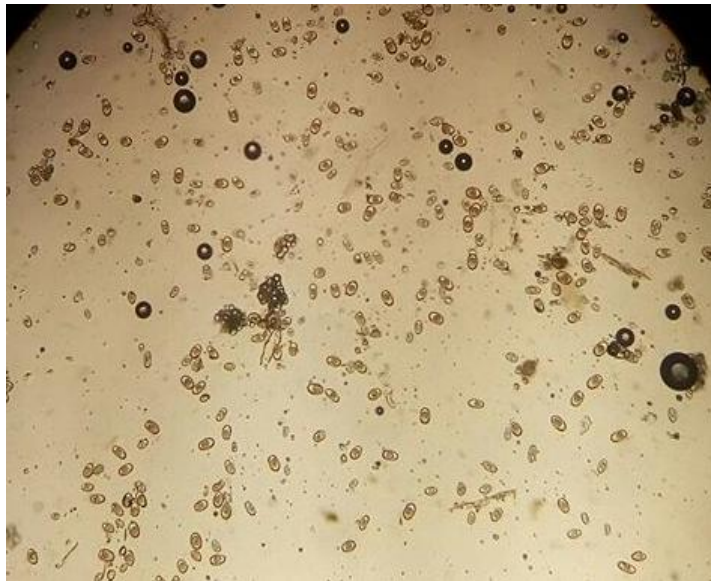

Рис.1. Ооцисти *Eimeria stiedae*

Висновки:

1. За результатами досліджень встановлено, тварини присадибних господарств, незалежно від виду, сприйнятливі до еймеріозної інвазії.
2. Максимальний показник інтенсивності інвазії реєстрували у кроленят місячного віку.
3. Важкий перебіг еймеріозної інвазії спостерігали у молодняка тварин.

Література

1. . Кедема Б.Э. Эймериоз кроликов при разных системах содержания и усовершенствование мер борьбы и профилактики: авто- реф. ... дис. кан. вет. наук / Б.Э. Кедема – Москва, 2002. – 18 с.
2. Манжос А.Ф. Епизоотология кокцидиоза в условиях промышленного кролиководства / А.Ф Манжос // Ветеринария. – 1974. – №6 – С. 74–75.
3. Франчук Л.О. Поширення та форми перебігу змішаної еймеріозної інвазії у кролів / Л.О. Франчук // Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки : зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 56. – С. 148–153.
4. Хейсин Е.М. Жизненные циклы кокцидий домашних животных / Е.М. Хейсин. – Л.: Наука. – 1967. – 194 с.
5. Ятусевич А. И. Фауна эймериид пушных зверей и кроликов / А.И. Ятусевич, В. А. Герасимчик, Т. В. Медведская // Профилактика и меры борьбы с болезнями молодняка с.-х. животных: Тез. докл. республ. конф. – Витебск, 1990. – С. 186.

ЗАЯВКА НА УЧАСТЬ У ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ ІНТЕРНЕТ-
КОНФЕРЕНЦІЇ

Прізвище, ім'я та по батькові	Рисований Віталій Іванович
Наукова ступінь, вчене звання	Кандидат ветеринарних наук
Місце роботи (навчання)	Сумський національний аграрний університет
Посада	Доцент кафедри епізоотології та паразитології факультету ветеринарної медицини СНАУ
Назва доповіді	Кокцидіози тварин в умовах присадибних господарств Сумської області
Секція	Секція заразної патології Паразитологія, ентомологія, паразитоценологія
Поштова адреса	Вул. Котляревського, буд.3/1, кв. 88 м. Суми 40013
Телефони	0669045949, 0974706536
E-mail	rvisu@ykr.net